ፈጣሪያችንና አምላካችን÷ ጌታችንና መድኃኒታችን÷ ካህን፡ ሊቀ ካህናታችን÷ ንጉሥ፡ ንጉሠ ነገሥታችን

ኢየሱስ ክርስቶስ፡

እንኳን፡ ለ፳፻፫ (፪ሺ፫)ኛው ዓመት በዓለ ዕርገት÷ ለታላቁም በዓለ መንፈስ ቅዱስ፡ በያለንበት፡ አደረሰን!

እያልን፡ መልካም ምኞታችንን ከመግለጽ ጋር፡ ከበዓለ ትንሣኤ በኋላ ስላለው፡ ስለበዓለ ዕርገትና ስለበዓለ መንፈስ ቅዱስ የተዘጋጀውን፡ የመልእክታችንን ሐተታ እንድትመለከቱት፡ እንጋብዛችኋለን!

በዓለ ዕርገት፡፡

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ ከተነሣ በኋላ፡ በምድር ላይ ምስክሮቹ እንዲኾኑ ለመደባቸው ደቀ መዛሙርቱ፡ አርባ ቀናትን ሙሉ፡ ስለእግዚአብሔር መንግሥት ምሥጢር ሲነግራቸውና ሲያስረዳቸው÷ በሃይማኖታቸውም ሲያጸናቸው ቆየ፤ ከጥቂት ቀናት በኋላም፡ በቅዱስ መንፈሱ፡ ወደዚህ ዓለም ተመልሶ፡ ከእነርሱ ጋር አብሮአቸው እንደሚኾንም አበሠራቸው፡፡ ይህ እስከሚኾን ድረስ ግን፡ በኢየሩሳሌም እንዲቆዩ አዝዟቸው፡ እናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ባለችበት፡ እያዩት፡ ወደሰማያት ዐረገ፡፡

በዓለ ዕርገት፡ ይህችን ዕለት በማዘከር፡ የምናከብርባት÷ እኛም፡ በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነታችን፡ በትንሣኤ ሕይወት የኖርን፡ የትንሣኤ ልጆች ስለኾን÷ በክርስትና ጥምቀታችንም፡ ለመጀመሪያው የመንፈስ ትንሣኤ የበቃንበትን መንፈሳዊ አካል ስለለበስን፡ እያንዳንዳችን፡ ጽዋችን ደርሶ፡ በዕረፍተ ሥጋ፡ ከዚህ ዓለም በምንለይበት ጊዜ፡ የመሪያችንን ፈለግ ተከትለን፡ እንዲህ፡ በአርባ ቀናችን፡ ነፍሳችን፡ ወደሰማያት የምታርግ መኾኗን የምናስታውስባት ዕለት ናት፡፡

ይህንም፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከሙታን ተለይቶ እንደተነሣ፡ ለማርያም መግደላዊት፡ “ገና ወደአባቴ አላረግሁምና፡ አትንኪኝ! ነገር ግን፡ ወደወንድሞቼ ኺደሽ፡ 'እኔ፡ ወደአባቴና ወደአባታችሁ፥ ወደአምላኬና አምላካችሁም ዐርጋለሁ!' ብለሽ ንገሪያቸው፤” ብሎ ያሰማት የመልእክት ቃል፡ ከትንሣኤው በዃላ እንዲያዩት የተዘጋጀላቸው፡ ሌላው የእግዚአብሔር ድንቅ ኃይል፡ ምን ዓይነት እንደኾነ ያመለክታል፡፡

ደግሞም፡ ከሙታን ተለይቶ የተነሣው ጌታ፡ በእናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ዙርያ የተሰበሰቡትን፡ “የመረጣቸውን፡ ሓዋርያትን፡ በመንፈስ ቅዱስ ካዘዛቸው በዃላ፡ እስከዐረገበት ቀን ድረስ፡ ...አርባ ቀን እየታያቸው፡ ስለእግዚአብሔርም መንግሥት ነገር እየነገራቸው፡ በብዙ ማስረጃ፡ ከሕማማቱ በዃላ፡ ሕያው ኾኖ፡ ለእነርሱ፡ ራሱን አሳያቸው፡፡ ከእነርሱም ጋር አብሮ ሣለ፡ ከኢየሩሳሌም እንዳይወጡ አዘዛቸው፡፡

“ነገር ግን፡ 'ከእኔ የሰማችሁትን፡ አብ የሰጠውን የተስፋ ቃል፡ ጠብቁ! ዮሓንስ፡ በውኃ አጥምቆ ነበርና፤ እናንተ ግን፡ ከጥቂት ቀን በዃላ፡ በመንፈስ ቅዱስ ታጠምቃላችሁ!' አለ፡፡

“እነርሱም በተሰበሰቡ ጊዜ፡ 'ጌታ ሆይ! በዚህ ወራት፡ ለእሥራኤል፡ መንግሥትን ትመልሳለህን?' ብለው ጠየቁት፡፡ እርሱም፡ 'አብ፡ በገዛ ሥልጣኑ ያደረገውን ወራትንና ዘመናትን ታውቁ ዘንድ፡ ለእናንተ አልተሰጣችሁም፤ ነገር ግን፡ መንፈስ ቅዱስ፡ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ፡ ኃይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌምም፥ በይሁዳም ኹሉ፥ በሰማርያም፥ እስከምድር ዳርም ድረስ፡ ምስክሮቼ ትኾናላችሁ፤' አለ፡፡

“ይህንም ከተናገረ በዃላ፡ እነርሱ እያዩት፡ ከፍ ከፍ አለ፤ ደመናም ተቀበለችው፡፡ እርሱም ሲኼድ፡ ወደሰማይ ትኩር ብለው ሲመለከቱ ሣሉ፡ እነሆ፥ ነጫጭ ልብስን የለበሱ፡ ኹለት ሰዎች፡ በአጠገባቸው ቆሙ፤ ደግሞም፡ 'የገሊላ ሰዎች ሆይ! ወደሰማይ እየተመለከታችሁ፡ ስለምን ቆማችዃል? ይህ፡ ከእናንተ፡ ወደሰማይ የወጣው፡ ኢየሱስ፡ ወደሰማይ ሲኼድ እንዳያችሁት፡ እንዲሁ፡ ይመጣል!' አሏቸው፡፡” የሚለው፡ የወንጌላዊው ቃል፡ ስለዕርገት ምሥጢር የተነገረውን እውነታ፡ በበለጠ ያረጋግጣል፡፡ (ዮሓ. ፳፥ ፲፯-፲፰፡፡ የሓዋ. ፩፥ ፩-፲፬፡፡)

በዓለ መንፈስ ቅዱስ፡፡

(በዓለ ሃምሳ)

እግዚአብሔር፡ በዘመነ ብሉይ፡ በሃይማኖታቸውና በምግባራቸው ላስደሰቱት፡ ለአብርሃም፥ ለይስሓቅና ለያዕቆብ፡ በቃል ኪዳን የሰጣቸውን ተስፋ ሊፈጽም፡ የእሥራኤልን ሕዝብ፡ በታላቅ ክንዱ፡ ከግብፅ አውጥቶ፡ ምድረ ከነዓንን ካወረሳቸው በኋላ፡ ሕዝቡ እንዲያከብራቸው፡ ያዘዛቸው፡ ሦስት ታላላቅ የዓመት በዓላት ነበሩ፡፡ ከእነዚህ በዓላት መካከል፡ ሦስተኛውና የመጨረሻው፡ “በዓለ ሃምሳ”፥ ወይም፡ “በዓለ ሠዊት”፥ ወይም፡ “የእሸት በዓል” ነው፡፡ የመጀመሪያው በዓል፡ “በዓለ ናእት”፥ ወይም፡ “የቂጣ በዓል”፥ ወይም፡ “የፋሲካ በዓል” ሲኾን፡ ኹለተኛው በዓል ደግሞ፡ “በዓለ መጸለት”፥ ወይም፡ “የዳስ በዓል” የሚባለው ነው፡፡

“በዓለ ፋሲካ”፡ የእሥራኤል ልጆች፡ ተጨቍነው የኖሩበት፡ የባርነት አገዛዝ አብቅቶ፡ ከግብፅ ምድር፡ ነጻ ያወጣቸውን፡ የእግዚአብሔርን የማዳን ኃይሉን፡ በዚህ ዕለት፡ ለመሥዋዕትነት አርደው በሚበሉት የበግ ደም፡ የሚያስታውሱበት በዓል ነው፡፡

“በዓለ መጸለት”፡ እግዚአብሔር፡ የእነዚህኑ ሕዝብ፡ ሃይማኖትና ምግባር ሊፈትን፡ በድንኳን ብቻ እንዲኖሩ አድርጎ፡ ለአርባ ዓመታት፡ በሲና ምድረ በዳ በመንከራተት የኖሩበትን የስደት ጉዞ እንዳይዘነጉ፡ በውጭ በሜዳ፡ ዳስ ሠርተው እንዲያከብሩት ያዘዘው በዓል ነው፡፡

“በዓለ ሃምሳ”፡ የሕዝቡ ወገን የኾነው፡ እያንዳንዱ ሰው፡ እግዚአብሔር፡ አዘጋጅቶ ከሰጠው ነጻ አገርና ለምለም ምድር፡ በየዓመቱ፡ ሠርቶ ካመረተው ሰብሉ፥ ወይም፡ ሀብቱ ላይ፡ “በኵራቱን”፡ ማለትም፡ የመጀመሪያውን ፍሬ፡ ለበረከት በማቅረብ፡ ይህን ቸርነት ያደረገለትን ፈጣሪውን የሚያመሰግንበት በዓል ነው፡፡ (ዘሌዋ. ፳፫፥ ፩-፵፬፡፡)

እነዚህ ሦስት ታላላቅ የእግዚአብሔር በዓላት፡ በዘመነ ሓዲስ፡ በድንግል ማርያምና በኢየሱስ ክርስቶስ በተገኘው ኪዳነ ምሕረት፡ ታድሰውና ተሸልመው፡ እውነተኞቹ እሥራኤል በኾኑት ኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ በአዲስ ኪዳኑ በዓላት ተተክተው ይከበራሉ፡፡ እነዚህም፡ ከዚህ የሚከተሉት ናቸው፡-

"በዓለ መጸለት"፡ በ"ጥምቀት በዓል" ተተክቷል፡፡ ይህም፡ ካህናት ተሸክመውና ሕዝቡ አጅበው፡ ወደወንዙ ውኃ በሚያወርዱት፥ በዚያም፡ ዳስ ሠርተው በሚያሳድሩት ታቦታቸው የተመሰለውን፥ መንፈስ ቅዱስም፡ በርግብ አምሳል፡ በራሱ ላይ ረብቦ የታየበትን ኢየሱስ ክርስቶስን፡ **"በእርሱ ደስ የሚለኝ፡ የምወድደው ልጄ፡ ይህ ነው!"** በሚል ቃል፡ ድምፁን ከሰማያት ያሰማለት እግዚአብሔር አብ፡ ወላዲነቱና አሥራፂነቱ፡ በምሥጢረ ሥላሴ የተገለጸበት አስተርእዮው፡ በማኅሌት የሚወደስበትና በቅዳሴ የሚመሰገንበት በዓል ነው፡፡

"በዓለ ፋሲካ"፡ በ"ትንሣኤ በዓል" ተተክቷል፡፡ ይህም፡ አማናዊው የፋሲካ በግ ኾኖ፡ በመስቀል ላይ ተሰቅሎና ደሙን አፍስሶ፥ ሞቶና ተቀብሮ፡ ዲያብሎስንና ኃጢአትን፥ ሞትንና ሲዖልን ድል ነሥቶ፡ ከሙታን ተለይቶ በተነሣው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ "ትንሣኤ" ማለት ነው፡፡

"በዓለ ሃምሳ"፡ በ"በዓለ መንፈስ ቅዱስ" ተተክቷል፡፡ ይህም፡ "'በዓለ ሃምሳ' የተባለው ቀን በደረሰ ጊዜ፡ ኹሉም ሐዋርያት፡ በአንድ ልብ ኾነው፡ አብረው ሳሉ፡ ድንገት እንደሚነጥቅ ዓውሎ ነፋስ፡ ከሰማይ ድምፅ መጣ፤ ተቀምጠው የነበሩበትንም ቤት ኹሉ ሞላው፡፡ እንደእሳትም የተከፋፈሉ ልሳኖች ታዩዋቸው፤ በእያንዳንዳቸውም ላይ ተቀመጡባቸው፡፡ በኹሉም፡ መንፈስ ቅዱስ ሞላባቸው፡፡ መንፈስ ቅዱስም፡ ይናገሩ ዘንድ እንደሰጣቸው፡ በሌላ ልሳኖች ይናገሩ ጀመር፡፡" በሚለው፡ የወንጌላዊው ቃል ተረጋግጧል፡፡

ወንጌላዊው ሉቃስ፡ በ"በዓለ ሃምሳ" ስለኾነው ዕፁብ ድንቅ ነገር፡ የገለጸውን፡ ይህን ዜናውን በመቀጠል፡ "ከሰማይ በታች ካሉ ሕዝብ ኹሉ፡ በጸሎት የተጉ አይሁድ፡ በኢየሩሳሌም ይኖሩ ነበር፤ ይህም ድምፅ በኾነ ጊዜ፡ ሕዝቡ ኹሉ ተሰበሰቡ፤ እያንዳንዱም፡ በገዛ ቋንቋው ሲናገሩ ይሰማ ስለነበር፡ የሚሉትን አጡ፤ ተገርመውም፥ ተደንቀውም፡ እንዲህ አሉ፡- 'እነሆ፥ እነዚህ የሚናገሩት ኹሉ፡ የገሊላ ሰዎች አይደሉምን? እኛም እያንዳንዳችን፡ የተወለድንበትን፡ የገዛ ቋንቋችንን፡ እንዴት እንሰማለን?'" ሲል ጽፏል፡፡

ቅዱስ ሉቃስ፡ ከዚህ አያይዞ፡ የእነዚህን ሕዝብ ማንነት፡ ኹሉንም፡ በያገራቸው ስም እየለየ ሲዘረዝር፡ ከአይሁድ አስቀድማ፡ በኪዳነ ልቦና፡ የአምልኮተ እግዚአብሔር አገር የኾነችውን፡ የኢትዮጵያን ስምና ብሔራዊ ቋንቋ ብቻ ሳያወሳ በመቅረቱ፡ የኪዳነ ኦሪቱ ማዕከል ለኾነችው፡ ለታቦተ ጽዮን ታማኝ ባለአደራዎች የኾኑት፡ ኢትዮጵያውያን፡ በዚያ በዓል ላይ አለመኖራቸውን ማመልከቱ መኾኑ ይታወቃል::

ይኹን እንጂ፡ ወንጌላዊው፡ ለዚህ የዜና አቀራረቡ፡ በቂ ምክንያት አለው:: ይኸውም፡ እኒያ፡ የተለያየ ቋንቋ ያላቸው፡ የአይሁድ ሃይማኖት ተከታዮች የኾኑት ሕዝብ ኹሉ፡ እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች የለገሠውን የመጨረሻውን የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ በዚች ዕለት፡ በዓይናቸው አይተው እንዲያምኑ የኾነው፡ ልክ፡ የጌታን ትንሣኤ፡ በገሃድና በግዘፍ አይተው እንዳመኑት፡ እንደሐዋርያት÷ ይልቁንም፡ ከእነርሱ፡ እንደአንዱ እንደኾነው፡ እንደቶማስ፡ “በማየት” ሲኾን፡ **“እናንተ፡ ስላያችሁኝ፡ አምናችኋል፤ 'ብፁዓኑ' ግን፡ ሳያዩ የሚያምኑብኝ ናቸው!”** ላለው፡ መለኮታዊ ቃሉ፡ የበቁ ኾነው፡ ለዓለሙ ኹሉ፡ በቀዳሚ አርአያነት እንዲያገለግሉት ያዘጋጃቸው፡ ኢትዮጵያውያን መኾናቸውን፡ ሊያመለክት በመፈለጉ መኾኑ ግልጽ ነው::

ይህ እውነታ፡ ምንም ዓይነት የሚታይ ምልክት÷ ወይም የሚጨበጥ ማስረጃ ሳያስፈልገው፡ በመንፈስ ቅዱስ ተመርቶ፡ በእጁ ካለው፡ ከቅዱስ መጽሐፉ ባነበበውና ከሐዋርያው ፊልጶስ አንደበት በሰማው የምሥራቹ ቃል ብቻ አምኖ፡ ወዲያው በተጠመቀው፡ በዚያ “አቤሜሌክ” በተባለው፡ ኢትዮጵያዊ ጃንደረባ ሃይማኖታዊ ምግባር፡ እውን ኾኖ መፈጸሙን፡ ወንጌላዊው፡ አከታትሎ በገለጸው ዜናው፡ በይፋ አሳውቋል:: (ዮሐ. ፳÷ ፲፱-፳፱፤ የሐዋ. ፪÷ ፩-፲፩፤ ፰÷ ፳፮-፴፱::)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ **“ለምኑ! ይሰጣችሁማል፤ ፈልጉ! ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ! ይከፈትላችሁማል:: የሚለምን ኹሉ፡ ይቀበላልና፤ የሚፈልግም፡ ያገኛል፤ መዝጊያውንም ለሚያንኳኳ፡ ይከፈትለታል፤”** ሲል፡ ለደቀ መዛሙርቱ ስለጸሎት፡ በብዙ ምሳሌ ካስተማራቸው በኋላ፡ በመጨረሻ ያስሰማቸው ምሥራች፡ መንፈስ ቅዱስን የሚመለከተው፡ እንዲህ የሚለው ቃሉ ነው:-

“እንኪያስ፡ እናንተ፡ ክፉዎች ስትኾኑ፡ ለልጆቻችሁ፡ መልካም ስጦታን መስጠትን ካወቃችሁ፡ በሰማይ ያለው አባት፡ ለሚለምኑት፡ እንዴት አብልጦ፡ <u>መንፈስ ቅዱስን</u> ይሰጣቸው!?” ብሎ የደመደመው ቃሉ፡ በዚች ዕለት መፈጸሙ፡ ይፋ ኾኖ ተጀመረ፡፡ (ሉቃ. ፲፩፥ ፱-፲፫፡፡)

አዎን! እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች ሊሰጥ ያዘጋጀው፡ የመጨረሻው ጸጋ፡ ሥጋዊው ገንዘብና ሀብት፥ እውቀትና ጥበብ፥ ኃይልና ክብር ሳይኾን፡ ከእነዚህ ኹሉ የሚበልጥና የሚሻል፥ እነዚህ ኹሉ በረከቶች፡ አስቀድመው፡ በሥነ ፍጥረት፡ ከፈጣሪ፡ ተትረፍርፈው፡ ለሰው ልጆች፡ በነጻ የተሰጡ መኾናቸውን የሚገልጽ፥ ካገኙት የማይታጣ፥ ማንም፡ ሠርቆ፥ ወይም፡ ነጥቆ ሊወስደው የማይቻል፡ ሌላ፡ ረቂቅ ስጦታ መኾኑ፡ በዚች ዕለት፡ በእርግጥ ታወቀ!

አዎን! እግዚአብሔር፡ ለሰው ልጆች፡ ሊለግሥ ያዘጋጀው፡ የመጨረሻው ጸጋ፡ ከእነዚህ፡ ከምድራውያኑ ሀብታት ይልቅ፡ እጅግ የሚጠቀመው፥ በብዛት ሊቆጠርና በመጠን ሊሠፈር፥ በክብደት ሊመዘንና በዋጋ ሊተመን የማይቻለው፡ ልዩውና ዘለዓለማዊው ገንዘብና ሀብት፥ እውቀትና ጥበብ፥ ኃይልና ክብር መኾኑ፡ በዚች ዕለት፡ እውን ኾኖ፡ በገሃድ ታየ!

አዎን! ያ፡ በዚያች ዕለት፡ በእርግጥ የታወቀው፥ እውን ኾኖም፡ በገሃድ የታየው፡ እግዚአብሔር፡ በለጋሥነቱ፡ ለሰው ልጆች የሰጠው፡ የመጨረሻ ጸጋው፡ <u>መንፈስ ቅዱስ</u> ነው፡፡

በዘመነ ብሉይ ኪዳን፡ በመከሩ ወራት ከሚውለው፡ ከ“በዓለ ሠዊት” በኋላ፡ ሰባት ሱባዔ፡ ማለትም፡ ሰባት ሳምንት ተቆጥሮ፡ ባለው ማግሥት፡ የሚውለው ሰንበት፡ “በዓለ ሃምሳ”፥ ወይም፡ በግሪክኛ፡ “ጰንጠቆስጤ” ተብሎ ይከበር እንደነበረ ኹሉ፡ እንዲሁ፡ በዘመነ አዲስ ኪዳንም፡ ከ“በዓለ ትንሣኤ” በኋላ፡ ሰባት ሱባዔ፡ ማለትም፡ ሰባት ሳምንት ተቆጥሮ፡ ባለው ማግሥት፡ የሚውለው ሰንበት፡ “በዓለ መንፈስ ቅዱስ”፥ ወይም፡ በግሪክኛ፡ “ጰራቅሊጦስ” ተብሎ የሚከበር ኾኗል፡፡

ይህ ቀን፡ በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነት፡ በተገኘው ጸጋ፡ መንፈስ ቅዱስ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በሰው ላይ፡ በምልዓት ወርዶ ሲያድር የታየበት ዕለት ነው፤ ለዚህ ጸጋ የታደሉትም፡ ፲፪ቱ ሐዋርያት ናቸው፡፡

እግዚአብሔር፡ በመለኮታዊ ዕቅዱ፡ ለሰው ልጆች፡ በነፍስ ወከፍ ሊሰጥ ያዘጋጀውን፡ የዘለዓለማዊ ሕይወት ጸጋ፡ ከፍጹምነት ደረጃ ያደረሰው መኾኑን፡ በዚህ ዕለት፡ ባደረገው ቸርነቱ ስላረጋገጠ፡ እነሆ፡ "በዓለ መንፈስ ቅዱስ"፡ የዓመቱ በዓላት ኹሉ፡ ዘውድ ኾነ፡፡ ስለዚህ፡ የበዓላቱ ኹሉ ርእስና መደምደሚያ የኾነውን፡ ይህን ቀን፡ እኛ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ በእግዚአብሔር እውነትና መንፈስ ኾነን፡ በጠለቀና በመጠቀ ፍጹም የደስታ ስሜት እናከብረዋለን፡፡

እንግዴህ፡ ከ"መርዓዊ" ዕለተ እሑድ ጀምሮ፡ መንፈስ ቅዱስ፡ በሰዎች ላይ መውረዱ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ ለዓለሙ፡ በይፋ እስከተገለጠባት እስከዚች፡ የሰንበተ ክርስቲያን ዕለተ እሑድ ድረስ ባሉት ወራት፡ ኢትዮጵያዊው ሰውነት፡ የሚገኝበት ኹኔታ፡ በዓመቱ የዕድሜ ዑደቱ ጊዜ፡ በሚሰማው የህልውና ስሜት ዓይነት ይኾናል፤ ይህም ስሜት፡ ኢትዮጵያዊው፡ አኹን፡ በሕይወተ ሥጋ እያለ፡ በሕይወተ ነፍሱ ጭምር፡ ከኢየሱስ ክርስቶስና ከቅድስት ድንግል ማርያም ሳይለይ፡ በእውነትና በመንፈስ፡ አብሮ ባሳለፈው የሕይወት ጉዞ ተንጸባርቆ ይታያል፡፡

ይህም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በፍጹም መታመን እንደሚጋደል፡ ቆራጥ አርበኛ፡ ለአርባ ቀንና ለአርባ ሌሊት፡ ከዲያብሎስ እየተፈተነ፡ በገዳመ ቆሮንቶስ ካሳለፈው ጾም ጀምሮ፡ አያሌዎቹን የመስቀል ሥቃዮች ተቀብሎ፡ እስካረፈባት፡ እስከሕማማት ዕለተ ዓርብ ድረስ፡ ዐብሮት በመዋረድ፥ በመታሠር፥ በመራቆት፥ በመገረፍ፥ የእሾህ አክሊልን በመቀዳጀት፥ በመሰቀል፥ በመሞት፥ በጦር ተወግቶ ደሙን በማፍሰስ፥ በመቀበር፥ በመነሣትና በማረግ፡ ያ ኢትዮጵያዊ፡ በእውነትና በመንፈስ ቅዱስ፡ የጌታውና የእመቤቱ ጽዋ ተሳታፊ ለመኾን በመብቃቱ ማለት ነው፡፡

\+ + +